Ľudové nástroje - Drumbľa :)

Lamelkový kovový idiofonický nástroj brnkaný prstom, akusticky viazaný na modulačnú charakteristiku ústnej dutiny hráča, s efektom diatonomickým.

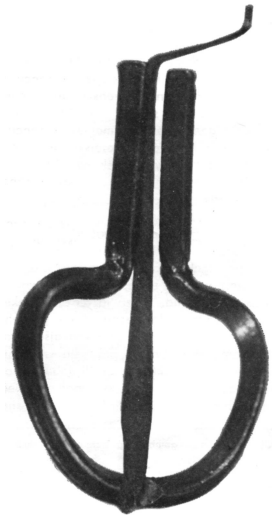

Drumbľa sa skladá z kovového **rámčeka** a oceľovej **lamelky**.Kovový rámček je cibuľovitého tvaru, na hornom konci zúžený a otvorený. Presne v polovici rámčeka je pripevnená oceľová lamelka, ktorá prechádza otvoreným zúženým hrdlom von, mimo kovový rámček. Lamelka nie je pravidelného priemeru, k voľnému koncu sa zužuje. Asi v druhej tretine dĺžky je ohnutá o 90 stupňov prvý raz a tesne pred jej koncom opäť o 90 stupňov do pôvodného smeru druhý raz.

Pri hre si hráč drumbľu vkladá do prednej časti úst tak, že zúžená časť rámčeka príde medzi zuby a lamelka, ktorá musí zostať voľná, netlmená, v dôsledku označeného ohnutia, mierne vyčnieva z úst von. Pri údere alebo brnknutí na koniec lamelky sa táto rozkmitá. Jej kmitavý dej prebieha po celej jej dĺžke, a preto môže podnietiť kmitanie vzduchového objemu aj v ústnej dutine. Pravda, budičom kmitania môže byť aj ľudský hlasový prejav. Zvláštnosťou funkcie ústnej dutiny je skutočnosť, že neplní iba funkciu rezonátora, ale predovšetkým modulátora. Ústna dutina, podľa zmeny jej objemu (prostredníctvom dolnej čeľusti a jazyka) zosilňuje niektoré alikvotné tóny lamelky. Interpretačná stránka drumble je teda podmienená prirodzenými fyzikálnymi zákonitosťami. Pomerne ľahko sa ozýva 4. a potom 8.-13. alikvotný tón. Vzhľadom na prirodzenú veľkosť a obmedzené možnosti zmeny objemu ústnej dutiny možno na drumbli vyhrať melódie približne v rozsahu duodecimy. Tónový materiál je v súlade so sledom alikvotných tónov od 4. po 13., teda diatonický.

V minulosti drumbľa patrila k obľúbeným ľudovým nástrojom a bola rozšírená takmer po celej Európe. Prvé správy o európskom výskyte drumble sú zo 16. storočia. Na základe viacerých momentov možno predpokladať, že o rozšírenie drumble do európskych krajín sa pričinili Cigáni. Cigáni pochádzajú zo zadnej Indie a do Európy prišli v 14.-16. storočí.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

Ladislav Leng, *Slovenské ľudové hudobné nástroje*, Vydavateľstvo SAV, 1967.

Zvuk